

Nieuwe afdeling Melkwinning

J. Verhey (hoofd afdeling Melkwinning)

U had het vast al wel gehoord: het PR krijgt er een afdeling Melkwinning bij. Per 1 januari is een deel van het CMMB (Consulentschap voor Melkwinning, Melkhygiëne en Boerderijzuivelbereiding) omgezet in een PR-afdeling. De achtergrond is de privatisering van de landbouwvoorlichting. Deze had tot gevolg, dat de melkwinningvoorlichting van het CMMB in het IKC werd ingebracht. Zodoende bleef het onderzoekdeel over, wat paste bij het PR.

Ook voor zuivel

Toch heeft dit onderzoek een eigen karakter. Het richt zich op de veehouderij, zeker, maar ook op de melkverwerking; dus de zuivelindustrie. Dat ligt wat anders dan bij andere PR-afdelingen. Er zijn in het melkwinningsonderzoek twee globale thema's te onderkennen. Het eerste is de melkwinning zelf, dat is de melktechniek en het samenspel van koe en melkmachine. Het tweede is de melkqualiteit, en dat is natuurlijk voor de veehouder belangrijk, maar vooral omdat de zuivelindustrie die kwaliteit nodig heeft.

Geschiedenis

Het CMMB heette in de jaren 70 Melkhygiënisch

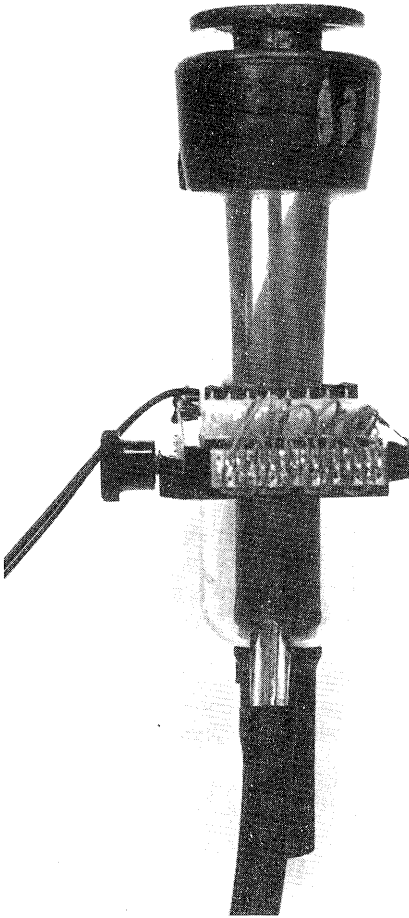
Onderzoek Centrum (MOC). Het heeft in die tijd veel gedaan om de introductie van het machinaal melken en de doorlooptmelkstal te begeleiden. Daarnaast had dit instituut ook een grote inbreng bij het totstandkomen van de huidige uitbetaling van boerderijmelk naar kwaliteit. In die tijd had het MOC ook een eigen laboratorium, waar sommige bepalingmethoden voor de melkcontrolestations werden uitgewerkt. Tegenwoordig doet het Wageningse RIKILT het analysewerk; dat komt dus niet mee naar het PR.

Mooie aanvulling

Naast de afdelingen Weidebouw, Veehouderij en Synthese is Melkwinning een heel geschikte aan-

Op 1 januari is de afdeling Melkwinning op het PR begonnen. De nieuwe medewerkers zijn (v.l.n.r.) B. Slaghuys, A. Hendriks, J. Nunninga, H. Schippers, E. Schuiling en J. Verhey.

De tepelvoeringvolger registreert de beweging van een tepelvoering.

vulling. Het melken is voor de veehouder een aanzienlijke tijdbesteding, waar veel van afhangt voor het bedrijfsresultaat en voor de melkkwaliteit. Het betreft ook een aantal specifieke onderwerpen, die een eigen programma nodig hebben om bij de tijd te blijven. Daarbij is het goed om op te merken, dat melkwinning iets anders is dan melkproductie, en dat kwaliteit van melk ook in grote mate te maken heeft met het voer, diergezondheid enz. Zo is het duidelijk, dat deze afdeling intensief zal moeten samenwerken met anderen op het PR. Het bestuur heeft bij het besluit tot samengaan direct al aangegeven, dat er ook een goede lijn uitgezet moet worden naar de zuivel toe. In de huidige situatie is die lijn er op verschillende manieren, maar voor de toekomst is een andere afstemming nodig. Daar wordt dan ook aan gewerkt.

Betere melkwinning

Het onderzoek in de sectie Melkwinning van de nieuwe afdeling zal o.a. gaan over de techniek van de melkwinning. Dieren met hoge producties staan lang aan de melkmachine en dat is een hele belasting voor de spenen. Intussen moet de koe rustig en gezond blijven en diervriendelijk behandeld worden. Op veel vragen moet nog een antwoord komen, zeker als we ook nog met automatische melksystemen gaan werken. Dat hoort trouwens ook bij dit onderzoek van melktechniek. Verder worden melkmeters, in samenwerking met het NRS, getest en beoordeeld voor gebruik bij productiecontrole. De sectie blijft onderzoek doen m.b.t. de technische aanbevelingen voor de aanleg en onderhoud van melkapparatuur.

Melk van topkwaliteit

Bij het CMMB liep al jaren hygiënisch onderzoek, waarmee b.v. de voorbehandeling van het uier en boterzuurbesmetting zijn uitgezocht. Dat werk gaat door, evenals het beproeven van gecombineerde reinigings- en desinfectiemiddelen. Daarbij is nu ook het milieu in het geding, maar ook het vriespunt van de melk (geen speelwater in de melk!).

Daarmee komen we terecht bij de Europese eisen, die voor onze melkkwaliteit steeds belangrijker worden. Een ander voorbeeld is het celgetal, dat op veel bedrijven nog omlaag moet. Voor dit onderwerp wordt echter weinig onderzoek verwacht, want het ontbreekt niet zozeer aan kennis, maar aan voorlichting. Wel moet misschien de problematiek van zeer lage celgetallen meer aandacht krijgen.

De Nederlandse boerderijmelk moet zo goed zijn dat bio- en ekemelk niet nodig zijn.

Boeren kaas en geiten

Het CMMB had speciale taken voor de boerderijzuivelverwerking en de geitenhouderij. Dat laatste is nog in discussie, maar boerenkaas is zeker een sector met speciale eisen die onze aandacht vraagt.